

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS

Deadline: 16-07-2020

Cc: Minister MZS

IZ-TEAMB

Ontworpen door
5.1.2e

M + G 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum Document
2 juli 2020

Kenmerk
1720095-208034-IZ

Zaaknummer
208034

Bijlage(n)
3

nota

(ter beslissing)

5.1.2e

5.1.2e

15/7

Toelichting bij vakje deadline in de koptekst/ briefhoofd

Aangezien het Duitse aanbod al bekend is via de media, moet de positionering nu – sinds de officiële brief ons bereikte – zo snel mogelijk plaatsvinden.

1 Aanleiding voor deze nota

De afgelopen maanden zijn 58 Nederlandse Corona-patiënten opgenomen geweest in Duitse ziekenhuizen, vooral in Noordrijn-Westfalen (NRW). Voorafgaand hieraan heeft Martin Van Rijn met de verantwoordelijke deelstaten afgesproken dat Nederland de kosten van vervoer en de zorg draagt. Zoals eerder aan u, Min VWS en Martin van Rijn, gemeld is eind april in de media en op de homepage van het Duitse ministerie van Volksgezondheid een bericht verschenen dat Duitsland op federaal niveau de kosten wil dekken voor buitenlandse Covid-19 patiënten die vanwege capaciteitsproblemen naar Duitsland kwamen. Dit voorstel vereiste een wetswijziging.

Inmiddels is deze wetswijziging gerealiseerd en is het aanbod nu officieel ontvangen via bijgevoegde brief van minister Spahn. Een reactie hierop vergt een politiek besluit, waarvoor in deze nota een advies is opgenomen.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

- Besluit om het Duitse aanbod voor financiering van Nederlandse Covid-19 patiënten in Duitsland te accepteren voor zover de facturen nog niet zijn uitgegeven/betaald. Dit laatste is voor 21 van de in totaal 58 patiënten al gebeurd.
- Ondertekenen van bijgevoegde reactiebrief aan minister Spahn door Min VWS.

Toevoegen van al betaalde rekeningen is geen voorkeursalternatief, omdat dit administratief lastig is. Een volledige afwijzing van dit aanbod, die gezien de

financiële positie van Nederland best verdedigbaar is (we zijn immers evenals Duitsland een welvarend land), zou gepaard kunnen gaan met een hoge administratieve inspanning in Duitsland, en wordt daarom ook niet als een geschikt alternatief gezien.

3 Samenvatting en conclusies

De oorspronkelijke afspraak met de verantwoordelijke deelstaten is dat Nederland de kosten voor zowel vervoer als behandeling draagt voor de patiënten in Duitsland. Deze afspraak is opgenomen in de door Martin Van Rijn en minister Laumann (NRW) getekende Memorandum of Understanding. Aan Nedersaksen is per ministeriële brief een overeenkomstige toezegging gedaan. Dit is ook zo gecommuniceerd met het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS) en met Zorgverzekeraars Nederland.

Het Duitse aanbod

Op 20 april is in de media en op de homepage van het Duitse ministerie van Volksgezondheid vermeld dat Duitsland op federaal niveau de kosten zal dekken voor buitenlandse Covid-19 patiënten die vanwege capaciteitsproblemen naar Duitsland kwamen. Dit voorstel vereiste een wetswijziging. Het Duitse parlement heeft de wet in mei aangenomen. Afgelopen week heeft minister Spahn van Duitsland dit aanbod formeel gedaan per brief en zijn ook meer details over dit aanbod bekend geworden. Het aanbod heeft betrekking op de kosten voor alle behandelingen van buitenlandse Corona-patiënten die starten voor 30 september 2020. Ook alle kosten die hiermee verband houden zijn inbegrepen in het Duitse aanbod (betreft vooral vervoer indien met Duitse ambulances). Duitsland ziet het aanbod als een teken van Europese solidariteit en een gezamenlijke inspanning van de lidstaten tegen corona.

Betekenis voor Nederland

Op dit moment wordt geen enkele Nederlandse Corona-patiënt meer in Duitsland verzorgd. Op basis van de huidige ontwikkeling van Covid-19 in Nederland in combinatie met de ingezette uitbreiding van de IC-capaciteit, ligt het ook niet voor de hand dat er voor eind september nieuwe behandelingen zullen worden gestart van Nederlandse Corona-patiënten in Duitsland, tenzij er op korte termijn een forse tweede golf uitbreekt. Daarmee blijft het maximaal aantal patiënten waarvoor dit Duitse aanbod geldt, zitten op het totaal van 58 patiënten (waarvan er 10 zijn overleden).

De eerste 21 patiënten zijn door het LCPS met hulp van Premier Healthcare Germany (PHG), een bedrijf dat diensten verleent voor grensoverschrijdende gezondheidszorg, naar Duitsland gebracht. Voor 13 van deze eerste patiënten zijn de facturen al opgemaakt en betaald (inclusief een vergoeding voor de service van PHG). Totaal ca 830.000 Euro, gemiddelde kosten per patiënt 64.000 Euro. De rekeningen voor alle overige Nederlandse patiënten die via PHG naar Duitsland zijn gebracht (in totaal ca. 400.000 Euro) heeft PHG ook vooruitbetaald, maar hiervan zijn nog geen facturen betaald, maar opgemaakt.

Voor de overige patiënten (zonder bemiddeling van PHG) hebben de zorgverzekeraars nog geen facturen ontvangen. Voor deze

grensoverschrijdende zorg binnen de EU geldt de gebruikelijke procedure voor het factureren van buitenlandse zorgrekeningen in de EU (via het CAK). Deze route duurt lang, in veel gevallen meer dan 1 jaar. De Duitse ziekenhuizen hebben echter wel garanties van de betrokken Nederlandse zorgverzekeraars gekregen. Na de wetswijziging en de brief van de Duitse minister Spahn is het te verwachten dat er nu geen facturen meer komen.

Appreciatie

Zorgverzekeraars Nederland (ZN) heeft geen specifieke voorkeur aangegeven voor het al dan niet aanvaarden van het Duitse aanbod: zij zien gelet op de relatief beperkte kosten en het feit dat op om een relatief kleine groep patiënten gaat, geen financiële noodzaak. Het aanbod vergt vooral een politieke appreciatie.

Argumenten voor het accepteren van het Duitse aanbod Nederland zijn:

- Het diplomatiek waarderen van de Duitse geste van Europese solidariteit en een gezamenlijke inspanning van de lidstaten tegen corona
- Het versterken van de band met Duitsland en het benutten van dit momentum om te communiceren dat Nederland op een ander moment graag hulp biedt aan Duitsland.
- Bijdrage om de administratieve kosten aan beide kanten zo laag mogelijk te houden.
- Een volledige afwijzing zou gepaard kunnen gaan met een hoge administratieve inspanning in Duitsland (informatie op werkniveau van de Duitse kant).

Tegen het accepteren van dit Duitse aanbod pleit:

- Mogelijk risico op kritische framing (door zuidelijke EU-lidstaten of in de media) dat Nederland met twee maten meet: het accepteren van dit aanbod kan op gespannen voet staan met de Nederlandse inzet rondom de EU-steunfinanciering.
- Nederland heeft deze financiële steun niet nodig, we hebben wellicht meer behoefte aan voortzetting van benuttingsmogelijkheden van Duitse IC-capaciteit.

Advies

Alles overwegende is het advies om het aanbod van onze goede buur Duitsland voor financiering van Nederlandse Covid-19 patiënten in Duitsland te accepteren voor zover de facturen nog niet zijn uitgegeven en betaald of door PHG al vooraf zijn betaald. In bijgevoegde reactiebrief bedankt u minister Spahn hartelijk voor dit genereuze aanbod, en biedt u tevens aan om op elk moment Duitsland hulp te bieden.

Dit betekent dat Duitsland voor 37 van de in totaal 58 patiënten de kosten financiert. Kanttekening hierbij is dat die zorgverzekeraars die al wel hebben betaald voor de zorg in Duitsland, niet profiteren van dit aanbod, maar hieraan wordt door ZN niet zwaar getild.

De komende tijd zullen we de Duitsland-route voor IC-patiënten in ieder geval moeten laten bestaan en hier mogelijk gebruik van maken als de druk op de Nederlandse IC-capaciteit toeneemt. Het met NRW afgesloten MoU biedt hiervoor de ruimte. Hoewel we werken aan de IC-opschaling in Nederland,

houden we graag de mogelijkheid om een beroep te kunnen doen op de capaciteit in Duitsland. De Duitsland-route wordt verder uitgewerkt in het Nederlandse plan om de IC-capaciteit te kunnen uitbreiden. U, Min MZS, noemde dit in gespreken met zowel minister Laumann (NRW) als de Duitse ambassadeur Brengelmann. Komt ook aan bod in de brief.

Bij ons is op dit moment niet bekend hoe Italië en Frankrijk — de andere landen met patiënten in Duitsland — op het Duitse aanbod zullen reageren. Maar op werkniveau hoorden we van de Duitse kant dat Italië en Frankrijk het aanbod graag met dank willen aannemen.

4 Draagvlak politiek

N.v.t.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

N.v.t.

6 Financiële en personele gevolgen

N.v.t.

7 Juridische aspecten en haalbaarheid

N.v.t.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Met CZ en Z afgestemd.

9 Gevolgen administratieve lasten

Zie hierboven.

10. Toezeggingen

Zie hierboven.

11. Fraudetoets

-